

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Ethica Symbolica E Fabularum Umbris In Veritatis Lucem Varia Ervditione Noviter evoluta

Pexenfelder, Michael

Monachii, 1675

1. Agrestis imhumanitas.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68709](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68709)

Ethica.

I. (a) Quadrat hæc metamorphosis rectissimè in homines rusticanos, quorum nota est inhospitalitas; qui si peregrinum aliquem viderint, caperata fronte, torvisque oculis in eum intuentur, non aliter, quàm si ex interiore Libya monstrosæ novitatis bestiam contemplarentur. Vestitus dispar, loquela, mores, incessus ab eorum ratione differens, totidem causæ odij. Frustra ab ijs vel haustum frigidæ, vel comem viæ monstrationem petas; nec rarò convitia pro officijs feras. Nil possunt adversùs duritiem verba composita, blanditiæ, preces. Quæ si adhibeas, non plus efficies, quàm Latona cum gemellis suis brachiola tendentibus. Describit cruditatem Naso:

Quem non blanda Deæ potuissent verba movere?
 Hi tamen orantem perstant cohibere: minasque
 Ni procul abscedat, convitiisque insuper addunt,
 Et hoc erat jus ipsum naturæ violare, quod Latona conquesta est:
 Quid prohibetis aquas? usus communis aquarum est;
 Nec solem proprium natura, nec aëra fecit,
 Nec tenues undas.

Natura nos finxit, inquit Tullius 1. Offic. ad communicanda officia, adducitque versus Ennii:

Homo, qui erranti comiter ostendit viam,
 Quasi lumen de suo lumine accendat, facit:
 Nihilominus ipsi luceat, cum illi accenderit.

Quibus verbis præcipitur, ut quod sine detrimento possit commodari, id tribuatur vel ignoto; ex quo sunt illa communia: *Non prohibere aqua profuente: Pari ab igne ignem capere, si quis velit: Consilium fidele deliberanti dare. Quæ sunt his utilia, qui accipiunt, danti non molesta.* Hæc Cicero. Secus fecerunt rustici Lycii, qui non tantum nullum humanitatis officium ostenderunt peregrinis & rogantibus, sed eos insuper injuria affecerunt. Nimirum agrestibus istis robur & æs triplex circa pectus erat, & animus summâ malevolentia corruptus. Quid enim inhumanius, quid barbarius? miseris, supplicibus, in summa necessitate, in peregrino solo, in tenella ætate constitutis negatur haustus aquæ, intentantur minæ, voces in eos maledicæ expromuntur; manibus, pedibus, saltibus aqua, ne quid inde libetur, turbatur, & limosa redditur; Minatur Ecclesiasticus cap. 3. *Cor durum malè habebit in novissimo.* Nam genus hoc *Rana* mutuis sese male-

(a) Agrestis inhumanitas.

maledictis profcindent in stagno ignis ardentis Apocal. c. 19. cum Sociis demonibus, qui ibid. dicuntur de ore draconis & bestia exire in modum ranarum.

II. (b) Lex tam naturæ, quàm divina dicitur, peregrinis humanitatem esse exhibendam. *Peregrino molestus non eris; scitis enim advenarum animas. Quia & ipsi peregrini fuistis in terra Egypti.* Exod. 23. Quibus verbis innuitur, Hospitaliter & humaniter habendos peregrinos; tum quia quicumque inter externos & ignotos versantur, solent esse animo pavido, suspenso, verecundo, ut proinde satis ipsa peregrinatione afflictis, non sit addenda afflictio; tum quia Hebræi experti erant, quàm esset dura peregrinantium conditio; adeoque non ignari malorum discerent succurrere miseris. Habétque hîc vel maxime locum illud: *Quod tibi vis fieri, facias alteri.*

III. (c) Etiam Latona non extra culpam est; ferventiùs in imprecationes proflavit, cum

Æternùm stagno, dixit, vivatis in isto.

Aliud nos docet Lex, non dicam Christiana, sed etiam ethnica. Cato certè cujusdam probris vexatus, respondit: *Impar mihi tecum certandi conditio est; nam ut malè dicere, & malè audire tibi facillimum est: sic mihi maledicere insuave est, & malè audire insuetum.* Plut. in vita Catonis. Hoc ipsum sæpe accidit viris Religiosis, quando per heterodoxorum provincias, & urbes faciunt iter; quos non rarò juvenus malè morata; opifices sordidi, illiberales, scurriles petulanter diceriis & convitiis infectantur, satisque indicant, hos spiritus ex ore bestie (Hæresis) in modum ranarum exire. Viri tamen cordati & religione inclyti, has, aliásque contumelias generoso stomacho concoquunt, qualem non habuit Latona.

Lyciorum rusticorum in ranas mutationem festivè describit Naso:

Eveniunt optata Deæ: juvat esse sub undis,
Et modò tota cavâ submergere membra palude,
Nunc proferre caput, summo modò gurgite nare,
Sæpe super ripam stagni consistere, sæpe
In gelidos resillire lacus; sed nunc quoque turpes
Litibus exercent linguas, pulsoque pudore,
Quamvis sint sub aqua, sub aqua maledicere tentant.
Vox quoque jam rauca est, inflataque colla tumescunt,

Ipsaque

(b) Officium peregrinis exhibendum. (c) Maledicentia.